

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Кафедра економіки та обліку

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бухгалтерський облік

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів
освітнього ступеня

бакалавр
молодший бакалавр, бакалавр
чи магістр

року набору 2018

галузі знань

24 Сфера обслуговування
шифр і назва галузі знань

спеціальності

241 Готельно-ресторанна справа
шифр і найменування спеціальності

освітня програма /
спеціалізація

Готельно-ресторанна справа
назва освітньої програми / спеціалізації

статус дисципліни

обов'язкова
обов'язкова чи вибіркова

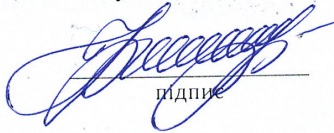
Харків, 2019 рік

Розробник:

Нагорна Ірина Володимирівна,
старший викладач кафедри економіки та
обліку, кандидат економічних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

05.12.2019 р.

підпис

І. В. Нагорна

ініціали та прізвище

Керівник (гарант)
освітньої програми

Паньків Марія Михайлівна,
завідувач кафедри туристичного та
готельного бізнесу,
кандидат історичних наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю,
науковий ступінь, вчене звання повністю

05.12.2019 р.

підпис

М. М. Паньків

ініціали та прізвище

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
економіки та обліку

назва кафедри

протокол від 05.12.2019 р. № 6.

Зав. кафедри

підпис

Л. В. Гриневич

ініціали та прізвище

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії
інституту, протокол від 27.12.2019 р. № 6.

Голова методичної комісії

підпис

Р. А. Чемчикаленко

ініціали та прізвище

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах готельно-ресторанного господарства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах готельно-ресторанного господарства на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Статистика», «Готельна справа», «Ресторанна справа», «Економіка готелів і ресторанів» та є основою для подальшого засвоєння навчальної дисципліни «Зовнішньо-економічна діяльність підприємства», а також при проходженні практики та в практичній діяльності..

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 5. Навички використання інформаційних технологій для пошуку, оброблення і аналізування інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

ЗК 7. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

фахових компетентностей:

ФК 5. Здатність аналізувати результати діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

ФК 6. Вміння визначати функціональні області суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу та зв'язки між ними.

ФК 14. Здатність обирати та використовувати програмне забезпечення для вирішення прикладних задач у функціональних областях.

програмних результатів навчання:

ПРН 3. Знання та розуміння збору та оброблення первинної

інформації, виявлення загальних тенденцій розвитку готельного та ресторанного бізнесу

ПРН 8. Знання та розуміння процесів розроблення готельних та ресторанних послуг, організації обслуговування споживачів.

ПРН 16. Здатність користуватися автоматизованими системами управління у роботі підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарства.

ПРН 17. Уміння контролювати якість сировини та готової продукції, організовувати роботи з вирішення проблемної ситуації.

ПРН 21. Здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати рішення.

ПРН 22. Здатність усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку

Вимірники, що застосовуються в обліку, і їх характеристика. Види господарського обліку, їх суть і зміст. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Організація облікової політики підприємства.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання та капітал, господарські процеси: господарські операції. Класифікація активів підприємства. Класифікація капіталу, зобов'язань підприємства.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Поняття бухгалтерського балансу. Будова і зміст балансу: активів і пасивів балансу. Групування статей балансу та їх оцінка. Рівність підсумків балансу. Зміна балансу господарськими операціями. Типи господарських операцій.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Побудова рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо), активні, пасивні рахунки, їхня структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках, та визначення оборотів і сальдо. Подвійний запис на рахунках, його обґрунтування і контрольне значення.

Тема 5. Документація в системі бухгалтерського обліку

Документація, її суть і значення.. Класифікація документів, вимоги до їхнього змісту й оформлення. Бухгалтерський документ та його реквізити.

Вимоги, які пред'являються до первинної документації. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Документообіг на підприємстві та його організація. Порядок зберігання первинних документів.

Тема 6. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку

Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку. Порядок проведення інвентаризації і виведення її результатів; відображення результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку.

Тема 7. Облік грошових коштів. Облік касових операцій

Контроль за дотриманням касової дисципліни. Рахунки в банку, порядок їх відкриття. Облік наявності і руху коштів на поточному рахунку в банку. Особливості обліку коштів у іноземній валюті та валютних операцій. Форми безготівкових розрахунків та завдання обліку.

Тема 8. Облік розрахунків з дебіторами

Суть дебіторської заборгованості та завдання її обліку. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за претензіями.

Тема 9. Облік необоротних активів

Основні засоби, їх класифікація та оцінка. Документальне оформлення надходження та переміщення основних засобів. Облік капітальних інвестицій. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів. Облік їх зносу та амортизації. Облік вибуття основних засобів. Поняття нематеріальних активів, їх суть, класифікація та оцінка та знос.

Тема 10. Облік товарно – матеріальних цінностей

Поняття, класифікація виробничих запасів та їх оцінка. Облік надходження виробничих запасів. Визначення фактичної собівартості запасів, та списання виробничих запасів з балансу. Облік переоцінки та інвентаризації виробничих запасів. Класифікація й оцінка малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Тема 11. Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на підприємствах готельно-ресторанного господарства

Поняття та форми організації діяльності підприємств харчової промисловості. Оцінка запасів. Класифікація запасів. Оцінка товарів і сировини та ціноутворення на виробництві, ресторані та кафе.

Документальне оформлення та облік надходження продуктів, товарів і тари.

Методи обліку витрат на виробництво власної продукції в ресторанах

і кафе. Собівартість реалізованої продукції.

Тема 12. Облік праці та заробітної плати

Значення та завдання обліку праці й розрахунків з її оплати. Облік податків з доходів. Види утримань із заробітної плати та їх облік. Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з оплати праці. Облік депонованої заробітної плати.

Тема 13. Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів

Загальні принципи організації обліку витрат. Методи обліку виробничих витрат. Принципи розподілу витрат. Сутність доходу, його визначення та оцінка. Облік доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг. Види фінансових результатів. Особливості функціонування підприємств і побудова обліку фінансових результатів. Облік розрахунків з податку на прибуток. Облік використання нерозподіленого прибутку (чи покриття збитків).

Тема 14. Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства

Суть звітності, її види і призначення. Вимоги до звітності. Склад і форми бухгалтерської звітності. Порядок складання, затвердження і подання бухгалтерської звітності за призначенням. Методика складання фінансової звітності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	12	2		2		8							12					12						
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	12	2		2		8							16					12						
Тема3. Бухгалтерський баланс	12	2		2		8							16	2		2		12						
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	12	2		2		8							12	2		2		12						
Тема 5. Документація в системі бухгалтерського обліку	12	2		2		8							12					12						
Тема 6. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	12	2		2		8							12					12						
Тема 7. Облік грошових коштів. Облік касових операцій	12	2		2		8							12					12						
Тема 8. Облік розрахунків з дебіторами	12	2		2		8							12					12						
Тема 9. Облік необоротних активів	12	2		2		8							12					12						
Тема 10. Облік товарно – матеріальних цінностей	12	2		2		8							12					12						
Тема 11. Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на	14	2		2		10							16	2		2		12						

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
підприємствах готельно-ресторанного господарства																								
Тема 12. Облік праці та заробітної плати	14	2		2		10							12					12						
Тема 13. Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів	14	2		2		10							12					12						
Тема 14. Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства	18	2		2		14							12					12						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28		28		124							180/6	6		6		168						

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття					28			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття					28			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					124			
	Усього годин					180			
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття				4	2			
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття				2	4			
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				84	84			
	Усього годин								
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	Загальна характеристика бухгалтерського обліку	2			
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	Предмет і метод бухгалтерського обліку	2			
Тема 3. Бухгалтерський баланс	Бухгалтерський баланс	2		2	
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2		2	
Тема 5. Документація в системі бухгалтерського обліку	Документація в системі бухгалтерського обліку	2			
Тема 6. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	2			
Тема 7. Облік грошових коштів. Облік касових операцій	Облік грошових коштів. Облік касових операцій	2			
Тема 8. Облік розрахунків з дебіторами	Облік розрахунків з дебіторами	2			
Тема 9. Облік необоротних активів	Облік необоротних активів	2			
Тема 10. Облік товарно – матеріальних цінностей	Облік товарно – матеріальних цінностей	2			

Теми дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 11. Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на підприємствах готельно-ресторанного господарства	Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на підприємствах готельно-ресторанного господарства	2		2	
Тема 12. Облік праці та заробітної плати	Облік праці та заробітної плати	2			
Тема 13. Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів	Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів	2			
Тема 14. Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства	Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства	2			
Усього		28		6	

Лекційний матеріал доступний на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=444>

Лекційний матеріал наведено у [1, 3].

5.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

5.3. Теми практичних занять

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	Загальна характеристика бухгалтерського обліку	2			
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	Предмет і метод бухгалтерського обліку	2			
Тема 3. Бухгалтерський баланс	Бухгалтерський баланс	2		2	

Теми дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2		2	
Тема 5. Документація в системі бухгалтерського обліку	Документація в системі бухгалтерського обліку	2			
Тема 6. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку	2			
Тема 7. Облік грошових коштів. Облік касових операцій	Облік грошових коштів. Облік касових операцій	2			
Тема 8. Облік розрахунків з дебіторами	Облік розрахунків з дебіторами	2			
Тема 9. Облік необоротних активів	Облік необоротних активів	2			
Тема 10. Облік товарно – матеріальних цінностей	Облік товарно – матеріальних цінностей	2			
Тема 11. Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на підприємствах готельно-ресторанного господарства	Облік виробництва та реалізації продукції і товарів на підприємствах готельно-ресторанного господарства	2		2	
Тема 12. Облік праці та заробітної плати	Облік праці та заробітної плати	2			
Тема 13. Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів	Облік формування витрат і доходів діяльності, облік фінансових результатів	2			
Тема 14. Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства	Фінансова звітність закладів готельно-ресторанного господарства	2			
Усього		28		6	

Завдання до практичних занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=444>.

Завдання до практичних занять наведено у [3].

5.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Форми самостійної роботи студентів:

- робота з інформаційними джерелами: опрацювання рекомендованої літератури, інформаційних ресурсів в Інтернеті при підготовці до практичних занять та виконанні практичних завдань відповідно до робочої програми; вивчення нормативно-законодавчої та правової бази;
- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- самостійне вирішення практичних завдань;
- самостійне опрацювання тестів відповідно до теми навчальної дисципліни;
- підготовка до поточного та підсумкового контролю.

Завдання до самостійної роботи занять наведено на Порталі навчальних ресурсів інституту: <https://edu.htei.kh.ua/course/view.php?id=444>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Навчальні роки	Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)														Підсумковий контроль	Сума	
	Усього	у тому числі за темами															
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13			Тема 14
2021/2022	60	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Види контролю	Теми дисципліни / види активності	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 36)	Вид 1.				15	15			
	Вид 2.				10	10			
	Вид 3.				5	5			
Підсумковий контроль	Письмовий екзамен					40			
Разом						100			

Види активності студента з навчальної дисципліни протягом семестру:

1. Самостійне опрацювання тестів відповідно до тем дисципліни.
2. Вирішення практичних завдань.
3. Відвідування аудиторних занять.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: поточне тестування, виконання практичних завдань, оцінювання роботи на практичних заняттях;
- для студентів заочної форми навчання: поточне тестування, виконання практичних завдань, оцінювання роботи на практичних заняттях.

Умовою допуску до підсумкового контролю є: виконання програми дисципліни «Бухгалтерський облік» (відпрацювання всіх практичних

занять) і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше 36 балів.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела інформації

1. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : навчальний посібник / М. І. Беленкова. – Київ : Ліра-К, 2014. – 402 с.
2. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : Тернопільський національний економічний університет, 2016. – 480 с.
3. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Ю. А. Верига – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 520 с.
4. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів, Міністерство освіти і науки України. – 2-ге видання, перероблене і доповнене – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 424 с.

10.2. Додаткові джерела інформації

5. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / Т. В. Давидюк, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». – Харків : Гельветика, 2016. – 391 с.
6. Жибак М. М. Бухгалтерський облік. Загальна теорія : навчальний посібник / М. М. Жибак Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут». – Тернопіль : Крок, 2016. – 268 с.
7. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю. Г. Кім. – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 600 с.
7. Кулинич М. Б. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / М. Б. Кулинич, Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 561 с.